

ОСНОВНІ ЗАСАДИ АРХІТЕКТУРНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО ПРОСТОРУ ДУХОВНО-РЕКОЛЕКЦІЙНИХ ЦЕНТРІВ

Запорукою успішного функціонування будь-якої споруди є гармонійно поєднаний комплекс усіх структурних елементів архітектурного середовища – об'ємно-просторового рішення, ландшафтного благоустрою та облаштування внутрішнього простору споруди. Визначальним фактором, що зумовлює популярність та відвідуваність будь-якої споруди є її візуальне сприйняття. Світова сакральна архітектура демонструє неповторні та оригінальні рішення, що стають своєрідними візитними картками для своїх місцевостей. На відміну від храмової архітектури, що, все ж таки, підпорядковується певним канонам, архітектура духовно-реколекційних центрів (ДРЦ) дає значно більше можливостей для фантазії та експериментів, якими безумовно варто скористатись. Завданням архітектора є створення цілісного твору з гармонійним поєднанням внутрішнього функціонального наповнення та зовнішньої оболонки.

Споруда духовно-реколекційного центру, акумулюючи у собі широкий спектр соціальних функцій, покликана забезпечити комфортне перебування відвідувачів та безперешкодну реалізацію всіх функціональних процесів. Важливу роль в даному аспекті відіграє саме внутрішня організація простору.

Аналіз українського досвіду функціонування ДРЦ свідчить про суттєві недоліки та проблеми в даній сфері, що викликані, в першу чергу недостатнім фінансуванням релігійно-духовної сфери в Україні. Переважна більшість соціальних процесів Церкви зосереджується у непередбачених для цього приміщеннях – підвальні приміщення храмів, окремі приміщення монастирів чи перепрофільовані споруди, внутрішнє середовище яких є непривабливим для цільової аудиторії – в першу чергу для молодого покоління та не призначене для навчально-просвітницької чи рекреаційно-дозвілєвої діяльності Церкви. Натомість, зарубіжна практика проектування споруд ДРЦ демонструє унікальні дизайнерські рішення, сучасні фактури, вдало скомпоновані прийоми світлового рішення, меблювання та декору приміщень. Тому, для створення ґрунтовних рекомендацій щодо опорядження та облаштування внутрішнього простору ДРЦ доцільно проаналізувати основні світові тенденції даної сфери.

В процесі даного дослідження виявлено, що інтер'єр сучасного духовно-реколекційного центру повинен відповідати ряду вимог: економічних, функціонально-технологічних, екологічних, естетичних, соціально-демографічних, ергономічних.

Споруди духовно-реколекційних центрів зосереджують у собі ряд важливих процесів – відпочинок, комунікація, навчання, дозвілля, богослужіння, харчування, нічліг, господарсько-побутові та технологічні процеси, які, в свою чергу, зумовлюють формування відповідних функціональних груп приміщень, кожна з яких потребує окремо підібраних прийомів дизайну внутрішнього середовища.

В процесі аналізу світового та вітчизняного досвіду організації сучасних духовно-реколекційних центрів виявлено ряд основних тенденцій дизайну внутрішнього середовища даних закладів. (рис. 1)

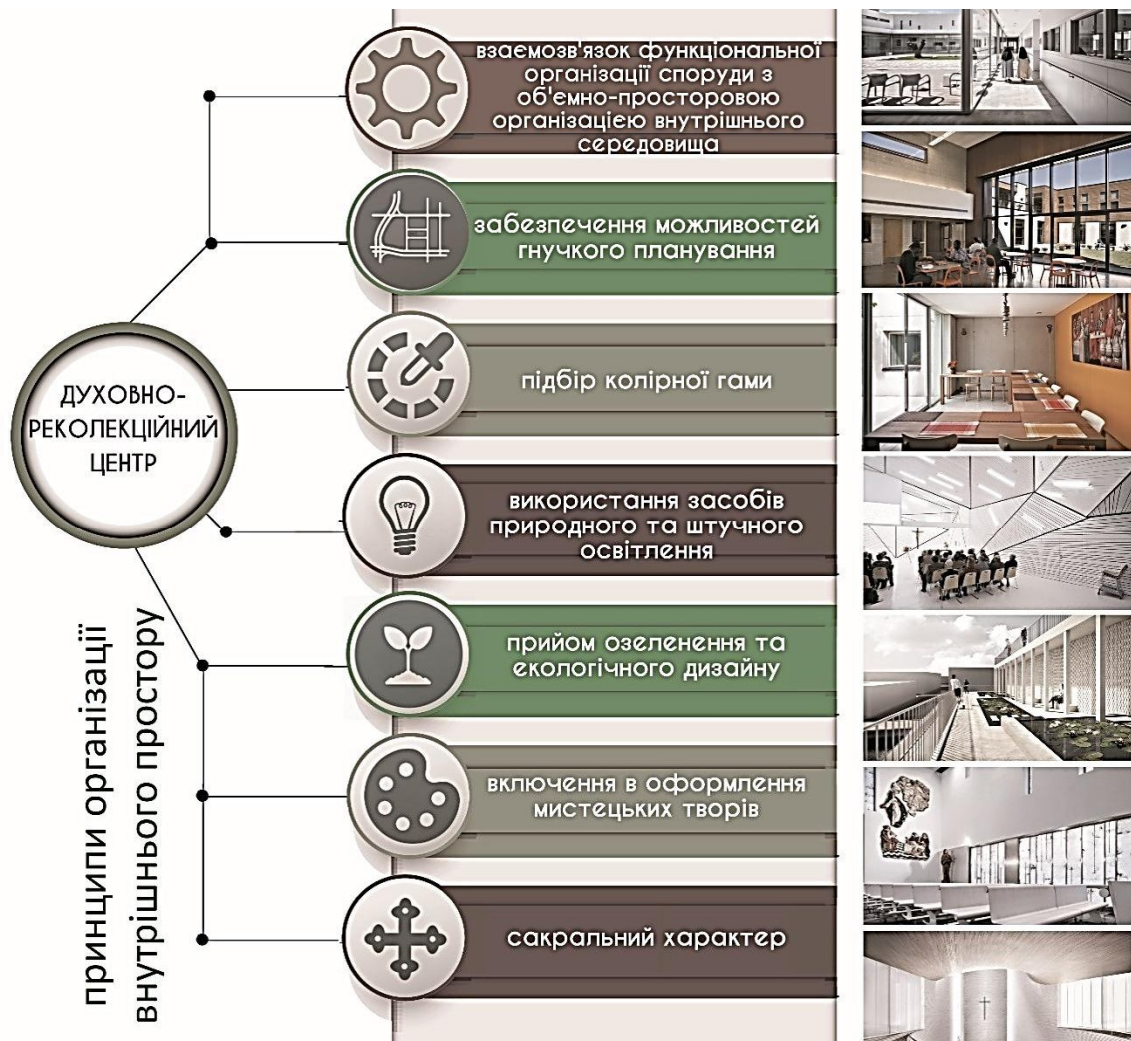

Рисунок 1 – Принципи організації внутрішнього простору ДРЦ

Загалом, формування архітектурного середовища закладу (починаючи від житлової кімнати, рекреаційних та дозвіллевих зон і завершуючи ландшафтним благоустроєм території) необхідно вести комплексно з ціллю передачі відвідувачам специфічних особливостей даного виду рекреації, приділяючи особливу увагу його духовній складовій. Це робиться з ціллю виявлення особливого змісту та специфіки духовно-реколекційної рекреації. Такий підхід сприятиме ще більшому одуховленню середовища та створенню відповідної духовної атмосфери, що відображатиме специфіку даної рекреації.